

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-156-02

Druk nr 758
Warszawa, 24 lipca 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców oraz o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

Ustawa

z dnia

2002r.

o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców oraz o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy .

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa:

- 1) warunki restrukturyzacji należności publicznoprawnych od przedsiębiorców, zwanej dalej "restrukturyzacją",
- 2) zasady ustalania należności podlegających restrukturyzacji i tryb postępowania restrukturyzacyjnego,
- 3) warunki uzyskania preferencji podatkowych dla przedsiębiorców nie posiadających zaległości podatkowych.

2. Restrukturyzacją są objęci przedsiębiorcy, o których mowa w przepisach o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców, w szczególności którzy tracą zdolność do konkurencyjności na rynku, wyrażającą się zwłaszcza zmniejszeniem obrotów, nadmierną zdolnością produkcyjną, wzrostem zapasów, spadkiem zyskowności lub ponoszeniem strat, jak również wzrostem zadłużenia i brakiem możliwości uzyskania bankowych kredytów, poręczeń lub gwarancji.

Art. 2.

Ilekroć mowa w ustawie o:

- 1) przedsiębiorcy - rozumie się przez to przedsiębiorcę określonego w art. 2 ust.2 i 3 ustawy z dnia 19 listopada 1999r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643 oraz z 2002r. Nr 1 poz. 2) mającego miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będącego podatnikiem, płatnikiem, następcą prawnym lub osobą trzecią odpowiadającą za zaległości podatkowe albo innego zobowiązanego do uiszczenia należności, o których mowa w art. 6,
- 2) organie restrukturyzacyjnym – rozumie się przez to organ podatkowy, organ celny lub inny organ właściwy do poboru należności, o których mowa w art. 6 – będący organem pierwszej instancji,
- 3) należnościach znanych - rozumie się przez to należności, w tym należności sporne, wynikające z ewidencji lub rejestrów prowadzonych przez organ restrukturyzacyjny lub z innych danych znajdujących się w posiadaniu tego organu, a w szczególności zeznań, deklaracji, decyzji i postanowień,
- 4) należnościach spornych – rozumie się przez to należności, o których mowa w art. 6, będące przedmiotem sporu – w przypadku, gdy:
 - a) od decyzji dotyczącej danej należności, wydanej przed dniem 1 lipca 2002 r. wniesiono odwołanie lub skargę do sądu,
 - b) decyzja dotycząca danej należności, wydana przed dniem 1 lipca 2002 r., jest przedmiotem postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności, wznowienia postępowania, zmiany lub uchylecia, lub stwierdzenia jej wygaśnięcia, wszczętego na wniosek,
- 5) programie restrukturyzacji – rozumie się przez to program opracowany przez przedsiębiorcę, zawierający w szczególności analizę i ocenę stanu ekonomiczno-finansowego przedsiębiorcy, określenie sposobów działania, które mogą zapewnić osiągnięcie trwałej poprawy wyniku finansowego wraz ze wskazaniem źródeł finansowania przedsięwzięć restrukturyzacyjnych, prognozę efektów ekonomiczno-finansowych - którego celem jest poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorcy, stworzenie perspektyw jego rozwoju oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

Art. 3 .

Ustawy nie stosuje się do przedsiębiorców znajdujących się w likwidacji lub w upadłości.

Art. 4.

Restrukturyzacja należności, o których mowa w art.6, polega na umorzeniu tych należności w całości wraz z odsetkami za zwłokę lub opłatą prolongacyjną - na zasadach określonych w ustawie.

Art. 5.

1. Premia podatkowa jest prawem przedsiębiorcy do zaliczenia, w roku podatkowym rozpoczynającym się w 2002 r., do kosztów uzyskania przychodu w podatku dochodowym, wierzytelności odpisanych jako nieściągalne lub rezerw utworzonych na pokrycie wierzytelności - zaliczonych uprzednio do przychodów należnych, jeżeli wierzytelności te:
 - 1) są należne od przedsiębiorców oraz
 - 2) nie zostały uregulowane przez dłużników przez okres co najmniej 90 dni od dnia powstania należności, oraz
 - 3) stanowiły przychód należny przedsiębiorcy przed dniem 1 lipca 2002 r., oraz
 - 4) zostały zgłoszone do właściwego urzędu skarbowego w terminie i w zakresie określonym w ustawie.
2. Zasady korzystania z premii podatkowej, o której mowa w ust. 1, określają przepisy rozdziału 3.

Art.6.

1. Restrukturyzacji podlegają następujące należności:
 - 1) znane na dzień 30 czerwca 2002 r. zaległości, z zastrzeżeniem ust. 4 i art. 16, z tytułu:
 - a) podatków:
 - dochodowego od osób fizycznych,
 - zryczałtowanego dochodowego od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne,
 - dochodowego od osób prawnych,
 - od towarów i usług,
 - akcyzowego,
 - zniesionych przed dniem wejścia w życie ustawy,
 - b) cła,
 - c) wpłat z zysku,

2) znane na dzień 31 grudnia 2001 r. zaległości wobec:

- a) Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek należnych do dnia 31 grudnia 1998r. - w całości, oraz z tytułu składek należnych za okres od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 31 grudnia 2001r. - w części finansowanej przez płatnika, z zastrzeżeniem ust. 3 i art. 11,
- b) Funduszu Pracy,
- c) Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- d) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- e) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

3) zaległości z tytułów wymienionych w pkt 1, powstałe do dnia 30 czerwca 2002 r., oraz z tytułów wymienionych w pkt 2, powstałe do dnia 31 grudnia 2001r., ujawnione przez przedsiębiorcę w terminie określonym w art. 18 ust. 1,

4) odsetki za zwłokę od zaległości wymienionych w pkt 1 i 2, w tym od zaległości powstałych w wyniku ujawnienia, o którym mowa w pkt 3.

2. Restrukturyzacji podlegają również:

1) zaległości, o których mowa w ust. 1, w stosunku do których do dnia 30 czerwca 2002 r. zostały wydane decyzje rozkładające na raty lub odraczające termin płatności, lub gdy zaległości te stanowią należności sporne,

2) opłaty prolongacyjne ustalone w związku z decyzjami wymienionymi w pkt 1.

3. Nie podlegają restrukturyzacji zaległości z tytułu składki na ubezpieczenie emerytalne.

4. Nie podlegają również restrukturyzacji zaległości podatkowe określone w decyzji właściwego organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej, jeżeli zaległości te określone zostały w związku z dokonywaniem czynności prawnych mających na celu obejście przepisów podatkowych.

Art. 7.

1. Ustawę stosuje się odpowiednio do należności od przedsiębiorców z tytułu zobowiązań podatkowych stanowiących dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jeżeli organ stanowiący właściwej jednostki samorządu terytorialnego podejmie uchwałę o restrukturyzacji tych należności, z wyjątkiem podatków, które nie są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

2. Umorzenie należności jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustawy nie powoduje uprawnienia tych jednostek do rekompensaty ubytku ich dochodów z tego tytułu przez budżet państwa.
3. W przypadku, o którym mowa w ust.1, organem restrukturyzacyjnym jest przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Jeżeli zobowiązanie podatkowe, o którym mowa w ust. 1, jest pobierane przez urząd skarbowy, organem restrukturyzacyjnym, w zakresie tego zobowiązania, jest ten urząd.

Art.8.

1. Niewygasłe należności od przedsiębiorcy, objęte restrukturyzacją na podstawie odrębnych ustaw, mogą być objęte postępowaniem restrukturyzacyjnym w zakresie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, restrukturyzacja prowadzona na podstawie odrębnych ustaw podlega, na wniosek przedsiębiorcy, umorzeniu w zakresie należności, o których mowa w art. 6, podlegających restrukturyzacji na podstawie niniejszej ustawy.
3. Przedsiębiorca występujący o objęcie postępowaniem restrukturyzacyjnym określonym w niniejszej ustawie, jest obowiązany, nie później niż w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 12 ust. 1, przedstawić organowi restrukturyzacyjnemu, wydaną przez właściwy organ, decyzję lub inny dokument potwierdzający umorzenie postępowania restrukturyzacyjnego prowadzonego na podstawie odrębnych ustaw.
4. Do czasu przedstawienia decyzji lub innego dokumentu o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego, w zakresie należności, o których mowa w ust.1, prowadzonego na podstawie odrębnych ustaw, postępowanie restrukturyzacyjne wszczęte na podstawie niniejszej ustawy zawiesza się, z zastrzeżeniem ust. 5. Okres zawieszenia postępowania nie przedłuża terminu wydania decyzji o zakończeniu postępowania restrukturyzacyjnego, określonego w art. 22 ust. 1.
5. W razie niedotrzymania terminu, o którym mowa w ust. 3, postępowanie restrukturyzacyjne wszczęte na podstawie niniejszej ustawy ulega umorzeniu z mocy prawa. Z mocy prawa wznawia się restrukturyzację prowadzoną na podstawie odrębnych ustaw.
6. Należność może być objęta tylko jednym postępowaniem restrukturyzacyjnym.

Rozdział 2
Postępowanie restrukturyzacyjne

Art.9.

Do restrukturyzacji stosuje się przepisy:

- 1) Ordynacji podatkowej w zakresie należności wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1,
 - 2) właściwe do wymiaru i poboru należności wymienionych w art.6 ust. 1 pkt 2
- chyba, że ustawa stanowi inaczej.

Art.10.

1. Należności objęte restrukturyzacją, o których mowa w art. 6, podlegają umorzeniu, pod warunkiem, że przedsiębiorca:
 - 1) przedstawi organowi restrukturyzacyjnemu informację zawierającą podstawowe dane o jego bieżącej sytuacji finansowej, w tym wymienione w art. 1 ust. 2 oraz
 - 2) wpłaci opłatę restrukturyzacyjną, o której mowa w art. 20, oraz
 - 3) w dniu wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji nie posiada zaległości z tytułów:
 - a) wymienionych w art. 6, nieobjętych restrukturyzacją,
 - b) składki na ubezpieczenie emerytalne, pozostałych składek na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne.
2. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1, należy przedstawić co najmniej na 30 dni przed upływem terminu do wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji, o której mowa w art. 22 ust. 1.
3. Warunek wymieniony w ust. 1 pkt 3 uznaje się za spełniony również w przypadku, gdy wymienione w tym przepisie zobowiązanie lub zaległość wraz z odsetkami za zwłokę, nieobjęte postępowaniem restrukturyzacyjnym, zostaną przed wydaniem decyzji o zakończeniu restrukturyzacji, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1, rozłożone na raty lub zostaną odroczone terminy ich zapłaty, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, albo zgodnie z art. 11.
4. Określenie lub ustalenie w innej formie zaległości z tytułu zobowiązań wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2 po wydaniu decyzji o zakończeniu restrukturyzacji, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1, nie stanowi naruszenia warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

Art. 11.

1. Znane na dzień 30 czerwca 2002 r. zaległości we wpłatach:

- 1) należności wymienionych w art. 6 ust. 1, nieobjętych postępowaniem restrukturyzacyjnym,
- 2) składek, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b), należnych za okres od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 30 czerwca 2002 r., wraz z odsetkami za zwłokę, niepodlegających restrukturyzacji

- podlegają spłacie przez przedsiębiorcę, który złożył wniosek o restrukturyzację, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do należności, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b) - e).

3. W razie spłaty zaległości określonych w ust. 1 w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, nie pobiera się za ten okres odsetek za zwłokę i opłaty prolongacyjnej.

Art.12.

1. Wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego następuje na wniosek przedsiębiorcy złożony w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Postępowanie wszczyna się w dniu wpływu wniosku do właściwego organu restrukturyzacyjnego.

2. Przedsiębiorca składa wniosek, o którym mowa w ust.1, do organu restrukturyzacyjnego, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę przedsiębiorcy w dniu wejścia w życie ustawy, odrębnie do każdego organu właściwego ze względu na zobowiązania, o których mowa w art. 6, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

3. Jeżeli organ restrukturyzacyjny jest właściwy w sprawach więcej niż jednego rodzaju należności objętych restrukturyzacją, jednym wnioskiem obejmuje się wszystkie rodzaje należności będące we właściwości tego organu.

4. Urząd skarbowy, do którego został złożony wniosek, prowadzi postępowanie restrukturyzacyjne w zakresie wszystkich zobowiązań podatkowych, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt 1 i 3.

5. Wniosek złożony po terminie, o którym mowa w ust. 1, pozostawia się bez rozpatrzenia.

6. Przedsiębiorca jest obowiązany powiadomić organ restrukturyzacyjny o likwidacji działalności albo wszczęciu wobec niego postępowania likwidacyjnego albo o ogłoszeniu upadłości – w terminie 7 dni od zaistnienia tych okoliczności.

Art. 13.

1. Wniosek, o którym mowa w art. 12 ust.1, zawiera zgłoszenie rodzajów należności, o których mowa w art. 6, oraz informację do których organów przedsiębiorca składa wnioski o restrukturyzację, jeżeli restrukturyzacją są objęte należności pozostające we właściwości różnych organów restrukturyzacyjnych.
2. Do wniosku, o którym mowa w art. 12 ust.1, dołącza się:
 - 1) program restrukturyzacji, z zastrzeżeniem ust. 3,
 - 2) wykaz wierzytelności i wymagalnych wszelkich długów przedsiębiorcy zawierający:
 - a) dane identyfikujące dłużników i wierzycieli oraz
 - b) informację o wysokości tych wierzytelności i wymagalnych długów, oraz
 - c) harmonogram spłaty wymagalnych zobowiązań,
 - 3) kopię ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wraz z informacją o ustanowionych na nich obciążeniach,
 - 4) uzasadnienie zastosowania opłaty restrukturyzacyjnej w wysokości, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2.
3. Mały przedsiębiorca, w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 2 pkt 1, nie ma obowiązku dołączać programu restrukturyzacji.
4. Do wniosku dołącza się również decyzję lub inny dokument, o którym mowa w art. 8 ust. 3, z uwzględnieniem terminu wskazanego w tym przepisie.

Art. 14.

1. Od dnia wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego do dnia wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji, o której mowa w art. 22, ulega wstrzymaniu wykonanie:
 - 1) decyzji rozkładających na raty albo odraczających termin płatności należności objętych tym wnioskiem,
 - 2) należności objętych wnioskiem, o którym mowa w art. 12 ust.1, podlegających restrukturyzacji.
2. Wszczęte postępowania egzekucyjne podlegają zawieszeniu do dnia wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji, o której mowa w art. 22.
3. Bieg terminu przedawnienia płatności należności objętych restrukturyzacją ulega zawieszeniu na okres od dnia wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego, do dnia wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji, o której mowa w art. 22.

Art.15.

W przypadku istnienia należności spornych, postępowanie w sprawie restrukturyzacji ulega zawieszeniu, do dnia zakończenia sporu prawomocną decyzją albo do dnia wycofania wniosku, odwołania lub skargi.

Art.16.

1. Na wniosek przedsiębiorcy, należności sporne mogą być wyłączone z restrukturyzacji. W tym przypadku nie stosuje się art. 15.
2. Należności sporne, wyłączone na wniosek przedsiębiorcy, nie mogą być ponownie włączone do restrukturyzacji.

Art.17.

Organ restrukturyzacyjny ustala wysokość należności podlegających restrukturyzacji uwzględniając należności znane oraz należności ujawnione, zgodnie z art. 18.

Art. 18.

1. Ujawnienie należności, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, następuje poprzez złożenie korekty zeznań (deklaracji) lub w innej, przewidzianej odrębnymi przepisami, formie – w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 12 ust. 1.
2. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek przedsiębiorcy termin, o którym mowa w ust. 1, może być przedłużony.
3. Korekta może być złożona również w toku prowadzonych kontroli lub postępowania dotyczącego ustalenia wysokości należności objętych wnioskiem, o którym mowa w art. 12 ust.1.
4. W razie dokonania korekt, w przypadkach określonych w ust. 3, nie wszczyna się postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, a wszczęte umarza się.

Art.19.

1. Organ restrukturyzacyjny, w terminie 45 dni od dnia wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego, wydaje decyzję o warunkach restrukturyzacji, jeżeli z analizy wniosku, o którym mowa w art. 12 ust. 1, oraz dołączonych do niego dokumentów i

danych określonych w art. 13, wynika że zamierzone działania prowadzić będą do przeciwdziałania zjawiskom, o których mowa w art. 1 ust. 2.

2. W decyzji, o której mowa w ust.1, organ restrukturyzacyjny ustala:
 - 1) ogólną kwotę należności objętych restrukturyzacją pozostających w jego właściwości, podając również rodzaj i wysokość poszczególnych należności oraz okres, którego należność dotyczy,
 - 2) wysokość opłaty restrukturyzacyjnej.
3. Termin, o którym mowa w ust. 1, nie może być przedłużony.
4. W przypadku uzasadnionych wątpliwości w zakresie celowości lub podstawy restrukturyzacji należności od przedsiębiorców mających szczególne znaczenie dla gospodarki narodowej, organ restrukturyzacyjny, w terminie 20 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 12 ust. 1, oraz dołączonych do niego dokumentów i danych określonych w art. 13, może zwrócić się z wnioskiem do ministra właściwego: ze względu na rodzaj należności, do spraw finansów publicznych, pracy, gospodarki, Skarbu Państwa albo środowiska - o opinię.
5. Właściwy minister, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 4, wydaje opinię, w formie postanowienia, wyłącznie w przypadku opinii negatywnej; opinia ministra nie wiąże organu restrukturyzacyjnego.
6. W razie uzyskania negatywnej opinii, o której mowa w ust. 5, organ restrukturyzacyjny może w decyzji o warunkach restrukturyzacji ustalić warunki konieczne do spełnienia przez przedsiębiorcę przed wydaniem decyzji o zakończeniu postępowania restrukturyzacyjnego.
7. Terminy, o których mowa w ust. 4 i 5, nie mogą być przedłużone.

Art.20.

1. Opłata restrukturyzacyjna, obliczana od sumy należności objętych restrukturyzacją, pozostających we właściwości organu restrukturyzacyjnego, bez odsetek za zwłokę i opłaty prolongacyjnej, wynosi:
 - 1) 1,5% - w przypadku przedsiębiorców korzystających z pomocy publicznej na podstawie ustawy o pomocy publicznej dla zagrożonych upadłością przedsiębiorstw o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej,

- 2) 1,5 % - w przypadku przedsiębiorców, którzy w dniu 30 czerwca 2002 r. posiadali należności od przedsiębiorców, o których mowa w pkt 1, w wysokości co najmniej 50% ogółu należności na ten dzień,
- 3) 15% - w przypadku pozostałych przedsiębiorców.
2. Termin płatności opłaty restrukturyzacyjnej wynosi 30 dni od dnia doręczenia decyzji o warunkach restrukturyzacji, z zastrzeżeniem art. 21.
3. Opłata restrukturyzacyjna stanowi dochód budżetu państwa, jeżeli należności podlegające restrukturyzacji stanowią dochód budżetu państwa, albo dochód odpowiedniego funduszu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, z uwzględnieniem ust. 4.
4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje odpowiednim funduszom należności z opłaty restrukturyzacyjnej, proporcjonalnie do kwoty restrukturyzowanych należności.
5. Przy rozliczaniu opłaty restrukturyzacyjnej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zostają uwzględnione kwoty stanowiące różnicę pomiędzy kwotą składek przekazanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz kwotą niepobranych (nieopłaconych) za okres do dnia 31 grudnia 1998 r. składek na te Fundusze.
6. Jeżeli restrukturyzacji podlegają należności jednostek samorządu terytorialnego, opłata restrukturyzacyjna stanowi dochód tych jednostek.

Art. 21.

1. Organ restrukturyzacyjny, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem przedsiębiorcy, w tym w szczególności niskim poziomem bieżącej płynności finansowej, na jego wniosek może, w formie decyzji, rozłożyć na raty opłatę restrukturyzacyjną, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Wpłata ostatniej raty opłaty restrukturyzacyjnej następuje nie później niż w terminie 11 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o warunkach restrukturyzacji.
3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, organ restrukturyzacyjny ustala opłatę prolongacyjną.
4. Opłata restrukturyzacyjna nie podlega oprocentowaniu ani umorzeniu.

Art.22.

1. Po upływie roku od dnia doręczenia decyzji o warunkach restrukturyzacji, z zastrzeżeniem ust. 3 i 6, organ restrukturyzacyjny wydaje decyzję o zakończeniu restrukturyzacji, w której:
 - 1) stwierdza umorzenie należności podlegających restrukturyzacji, jeżeli warunki restrukturyzacji, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3, zostały spełnione albo

- 2) umarza postępowanie restrukturyzacyjne, jeżeli warunki restrukturyzacji, o których mowa w art.10 ust. 1 pkt 2 i 3, nie zostały spełnione.
2. Przed wydaniem decyzji o zakończeniu restrukturyzacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, organ restrukturyzacyjny przekazuje projekt tej decyzji Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w celu wydania opinii – zgodnie z przepisami o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców.
3. Postępowanie restrukturyzacyjne umarza się również w przypadku, gdy wobec przedsiębiorcy zostało wszczęte postępowanie likwidacyjne lub upadłościowe; w tym przypadku organ restrukturyzacyjny niezwłocznie wydaje decyzję o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego.
4. Zawieszenie postępowania w sprawie restrukturyzacji, o którym mowa w art. 15, przerywa bieg terminu do wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji.
5. W przypadku umorzenia postępowania restrukturyzacyjnego z przyczyny określonej w ust.1 pkt 2 oraz ust. 3, opłatę restrukturyzacyjną wpłaconą przez przedsiębiorcę zalicza się, w dniu wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji, na poczet zaległości wraz z odsetkami za zwłokę.
6. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku niewydania decyzji o warunkach restrukturyzacji w terminie, o którym mowa w art. 19 ust. 1.

Art.23.

1. Przychody z tytułu umorzenia należności podlegających restrukturyzacji nie stanowią przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym.
2. Opłata restrukturyzacyjna, o której mowa w art.20, oraz opłata prolongacyjna, o której mowa w art.21 ust. 3, nie stanowią kosztu uzyskania przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym.

Rozdział 3

Premia podatkowa

Art.24.

1. Z premii podatkowej mogą skorzystać, z uwzględnieniem ust. 2, przedsiębiorcy, którzy:

- 1) posiadali, w dniu 30 czerwca 2002 r., status małego przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy wymienionej w art. 2 pkt 1 albo
 - 2) bez względu na status przedsiębiorcy i termin wymagalności wierzytelności – w ogólnej średniej kwocie wierzytelności w danym miesiącu, przez co najmniej sześć miesięcy roku podatkowego rozpoczynającego się w 2002 r., posiadali nie mniej niż 50% wierzytelności nie uregulowanych przez okres co najmniej 90 dni od dnia ich powstania; przy ustalaniu udziału, o którym mowa w poprzednim zdaniu uwzględnia się wierzytelności od przedsiębiorców, zaliczone do przychodów należnych w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym.
2. Przedsiębiorcy mogą skorzystać z premii podatkowej pod warunkiem, że:
- 1) wierzytelności, o których mowa w art. 5 ust. 1, zaliczą, do końca roku podatkowego rozpoczynającego się w 2002 r., do nieściągalnych albo utworzą na nie rezerwy oraz
 - 2) w terminie złożenia zeznania o wysokości dochodu (poniesionej straty) za rok podatkowy rozpoczynający się w 2002 r., w tym również za lata wcześniejsze, nie posiadają znanych zaległości z tytułu podatków stanowiących dochód budżetu państwa, składek na ubezpieczenia społeczne oraz składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne, oraz
 - 3) w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy złożą w urzędzie skarbowym właściwym według miejsca zamieszkania lub siedziby wykaz wierzytelności, wymienionych w art. 5 ust. 1, zawierający w szczególności:
 - a) dane identyfikujące dłużnika,
 - b) źródło, datę powstania wierzytelności, jej kwotę oraz termin i uzgodnioną formę zapłaty.

Art.25.

1. Określenie lub ustalenie w innej formie zaległości z tytułu zobowiązań wymienionych w art. 24 ust. 2 pkt 2 po upływie terminu wskazanego w tym przepisie nie pozbawia przedsiębiorcy prawa do skorzystania z premii podatkowej, jeżeli zaległość ta wraz z odsetkami za zwłokę zostanie uregulowana w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji ostatecznej.
2. Jeżeli zaległość, o której mowa w ust. 1, nie zostanie uregulowana w terminie, wówczas w miesiącu, w którym ten termin upłynął, podatnik jest obowiązany do zmniejszenia kosztów uzyskania przychodów o kwotę odpowiadającą całości wykorzystanej premii podatkowej.

Art.26.

1. W zakresie korzystania z premii podatkowej stosuje się przepisy o podatku dochodowym dotyczące zaliczania do kosztów uzyskania przychodu wierzytelności nieściągalnych lub rezerw na wierzytelności do kosztów uzyskania przychodu, z wyłączeniem przepisów określających zasady uprawdopodobnienia nieściągalności wierzytelności odpisanych jako nieściągalne, albo na pokrycie których utworzono rezerwy.
2. Prawo do skorzystania z premii podatkowej wygasa w terminie złożenia rocznego zeznania podatkowego za rok podatkowy rozpoczynający się w 2002 r.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 27.

W ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 85) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

- a) w ust. 2 skreśla się pkt 3,
- b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

“4. Niewypłacalność pracodawcy, w rozumieniu ustawy, zachodzi w przypadku zaistnienia jednej z przesłanek, o których mowa w ust. 1 i 2.”;

2) w art. 6:

- a) w ust. 2 w pkt 3 skreśla się lit. f), g) oraz i),
- b) w ust. 4:
 - wyrazy “lit. a) – d)” zastępuje się wyrazami “ lit. a) – e)”,
 - skreśla się wyrazy “lub w czasie nie dłuższym niż 9 miesięcy następujących po tym dniu”,

c) skreśla się ust. 5,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

“6. Świadczenie wymienione w ust. 2 pkt 3 lit. h) podlega zaspokojeniu, jeżeli ustanie stosunku pracy nastąpiło w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy poprzedzających dzień

wystąpienia niewypłacalności pracodawcy lub w okresie nie dłuższym niż 4 miesiące następujące po tym dniu.”;

3) w art. 6 a:

a) skreśla się ust. 3,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

“4. Wpłata należności z tytułu świadczenia określonego w art. 6 ust. 2 pkt 3 lit. h) nie może przekraczać kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2, lub jego wielokrotności, w przypadku gdy wymiar świadczenia stanowi wielokrotność wynagrodzenia stanowiącego podstawę do jego ustalenia.”;

4) skreśla się art. 6b;

5) w art. 10 w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

“Dysponent Funduszu może upoważnić Dyrektora Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w art. 12 ust. 5, do wykonywania tych czynności.”;

6) art. 13 otrzymuje brzmienie:

“Art. 13.1. Dochodami Funduszu są:

- 1) składki płacone przez pracodawców,
- 2) odsetki od lokat nadwyżek finansowych Funduszu,
- 3) zapisy i darowizny,
- 4) dobrowolne wpłaty pracodawców,
- 5) odsetki od zwrotu sum wypłaconych tytułem świadczeń, zwróconych po terminie,
- 6) dodatnia różnica wartości ze sprzedaży nieruchomości i praw z nią związanych i jej równowartości, o której mowa w ust. 2,
- 7) dotacja budżetowa.

2. Przychodami Funduszu są zwroty sum wypłaconych tytułem świadczeń pracowniczych oraz ich równowartość w nieruchomościach i związanych z nimi prawach przejętych przez Fundusz za niespłacone w terminie wierzytelności Funduszu z tytułu wypłaconych świadczeń oraz ustanowionych zabezpieczeń.”;

7) w art. 19 w ust. 3 wyrazy “przypisu składek” zastępuje się wyrazami “wpływów składek”.

Art. 28.

1. Do spraw wszczętych na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 27, a nie zakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.
2. Przez sprawy wszczęte, o których mowa w ust. 1, rozumie się sprawy, co do których kierownik Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stwierdził:
 - 1) zgodność zbiorczego wykazu lub wykazu uzupełniającego z przepisami ustawy lub
 - 2) że wniosek zgłoszony przez uprawnioną osobę obejmuje roszczenia podlegające zaspokojeniu ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Art.29.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Wzrost gospodarczy, wynoszący w I kwartale 2001 r. jeszcze 2,3%, w II i III kwartale uległ spowolnieniu do ok. 0,9%, a w IV kwartale do około 0,2%. Według szacunków produkt krajowy brutto wzrósł w skali roku o 1,0% (o 4% w 2000 r.). Podstawowe wskaźniki ekonomiczne uzyskane w 2001 r. przez podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób są gorsze od uzyskanych w 2000 r. Wskaźnik poziomu kosztów wyniósł 99,3% wobec 98,1% w 2000 r., wskaźnik rentowności obrotu brutto wyniósł 0,7% wobec odpowiednio 1,9% w roku poprzednim, a wskaźnik rentowności netto minus 0,3%, wobec odpowiednio plus 0,7% w 2000 r. Wynik finansowy brutto osiągnięty przez podmioty gospodarcze w 2001 r. wyniósł 6,4 mld zł. W 2000 r. wielkość ta wynosiła 18,4 mld zł. Obligatoryjne obciążenia wyniku wynosiły 8,9 mld zł (w tym podatek dochodowy 8,2 mld zł) i o 40,1% przekraczały kwotę salda wyniku finansowego brutto, wobec odpowiednio 12,2 mld zł w 2000 r. (w tym podatek dochodowy 11,3 mld zł). Wynik finansowy netto w 2001 r. wyniósł minus 2,6 mld zł wobec odpowiednio plus 6,2 mld zł w 2000 r.

Ogólne pogorszenie wyników ekonomicznych podmiotów gospodarczych wpłynęło na obniżenie ich kondycji gospodarczej, znaczne ograniczenie zdolności akumulacyjnych i rozwojowych. Wysoki poziom zadłużenia sektora przedsiębiorstw, stanowiący 41% rocznych przychodów, powoduje obniżenie płynności finansowej i ograniczenie bieżącej działalności gospodarczej, a także zdolności rozwojowych. Maleje zainteresowanie podmiotów w pozyskiwaniu kredytów bankowych zwłaszcza długoterminowych. Tempo wzrostu udzielonych przez banki kredytów dla sektora przedsiębiorstw w 2001 r. było znacznie niższe niż w latach poprzednich.

Przedstawiony stan gospodarki i bezpośrednio wiążąca się z nim wysoka stopa bezrobocia wymagają podjęcia natychmiastowych i zdecydowanych działań ukierunkowanych na rozwój przedsiębiorczości.

Jedną z poważniejszych barier rozwoju przedsiębiorczości jest znaczny stan zadłużenia w sektorze publicznym. Na koniec I kwartału br. zaległości we wpłatach należności podatkowych przekroczyły 13,7 mld zł, w tym w sektorach "wrażliwych" (górnictwo węgla kamiennego, przemysł spirytusowy, PKP, przemysł lekki oraz hutnictwo) 21,3%, a łącznie z odsetkami prawie 33%. Podobnie jest w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne – tu na koniec I kwartału br. zaległości we wpłatach, wyniosły prawie 10,5 mld zł.

Skłonność do inwestowania jest też paraliżowana przez obawę ujawnienia przez aparat fiskalny zaległości za poprzednie okresy rozliczeniowe. Ujawnienie zaległości związane jest z obowiązkiem zapłaty odsetek za zwłokę, co często oznacza dla przedsiębiorstwa utratę płynności finansowej i likwidację miejsc pracy.

Taki stan rzeczy jest przyczyną poważnych zakłóceń w funkcjonowaniu gospodarki narodowej i wymaga niezwłocznego podjęcia działań naprawczych.

Stan zaległości podatkowych

➤ na koniec 2001 roku

1. Zaległości ogółem kraj – 12,6 mld zł; stanowią 9,70 % wpływów ogółem, w tym niewymagalne 4,1 mld zł, tj. 32,2% globalnej kwoty zaległości.
2. Górnictwo węgla kamiennego, hutnictwo, przemysł obronny, przemysł lekki - zaległości wymagalne (*termin płatności minął*) – 2,1 mld zł, co stanowi 1,66% wpływów ogółem.

➤ na koniec I kwartału 2002 r.

1. Zaległości ogółem kraj – 13,7 mld zł, w tym niewymagalne 4,0 mld zł, tj. 29,26% globalnej kwoty zaległości.
2. Górnictwo węgla kamiennego, hutnictwo, przemysł obronny, przemysł lekki zaległości wymagalne (*termin płatności minął*) – 2,5 mld zł, co stanowi 8,4% wpływów,

Struktura zaległości ogółem według podatków

	2001 r.	I kwartał 2002
- VAT	64,56%	64,37%
- PIT	19,01%	17,99%
- CIT	7,15%	8,69%
- Akcyza	6,21%	6,17%
- Pozostałe	3,07%	2,78%

Udział zaległości poszczególnych podatków górnictwa węgla kamiennego w zaległościach krajowych danego podatku

	2001 r.	I kwartał 2002
– VAT	28,1%	23,69%
– PIT	2,1%	2,03%
– CIT	6,6%	2,17%

Ustawa ma na celu radykalne oddłużenie przedsiębiorstw w zakresie należności publicznoprawnych znanych oraz należności samodzielnie ujawnionych przez przedsiębiorców. Celem oddłużenia jest poprawa sytuacji przedsiębiorstw, w tym przywrócenie płynności finansowej, zdolności kredytowej, stworzenie warunków dla stabilizacji i rozwoju przedsiębiorstw, przywrócenie długookresowej zdolności konkurencyjności na rynku, a tym samym do wzrost zatrudnienia.

Ustawa jest adresowana tylko do tych przedsiębiorców, którzy mimo trudnej sytuacji ekonomicznej mają perspektywy rozwoju i są w stanie określić działania jakie powinny być zrealizowane w celu ustabilizowania kondycji finansowej oraz dalszego rozwoju, a także stwarzają warunki na wzrost zatrudnienia.

Poza aspektem gospodarczym równie ważny jest aspekt społeczny. Przedsiębiorcy otrzymają szansę ujawnienia swoich zaległości publicznoprawnych, połączoną z odstępstwem od stosowania kar za przestępstwa i wykroczenia skarbowe. Nie sposób przecenić korzyści

społecznych wynikających z samodzielnego przyznania się do błędów popełnionych w spełnianiu ciężarów publicznych. Zauważyć należy, że pewna część tych zaległości nie zostałaby ujawniona przez aparat fiskalny. Proponowane rozwiązanie usunie stan niepewności towarzyszący obecnie prowadzeniu działalności gospodarczej.

Stworzony mechanizm autokontroli zobowiązań publicznych pozwoli też na skoncentrowanie uwagi organów kontroli na bieżących rozliczeniach należności publicznoprawnych i ukierunkowanie pracy tych organów na bardziej wnikliwą weryfikację rozliczeń bieżących, co wpłynie na poprawę dyscypliny płatniczej.

Ustawa przewiduje finansowe korzyści również dla przedsiębiorców nie posiadających zaległości podatkowych - w postaci premii podatkowej, polegającej na zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodu należności nieściągalnych oraz rezerw utworzonych na te należności, które są niespłacone w okresie 6 miesięcy. Przedsiębiorca nie posiadający zaległości publicznoprawnych zostanie więc uwolniony od skutków zatorów płatniczych.

Proponowana **zmiana ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy** (art. 27 i 28 projektu) ma na celu dalszą sanację Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. I tak:

zmiana:

- 1a) polegająca na skreśleniu przesłanki niewypłacalności pracodawcy określonej jako “przypadek faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę” wynika z wykorzystania tego przepisu w celu uzyskania wypłat z Funduszu w toku rozpatrywania przez sąd wniosku o ogłoszenie upadłości,
- 1b) ma na celu wyeliminowanie przypadków, gdy Fundusz zaspokaja roszczenia z tytułu jednej z przesłanek niewypłacalności, po czym następuje inna przesłanka, a wtedy bieg okresów, za które Fundusz dokonuje wypłat rozpoczyna się od nowa,
- 2a) ma na celu rezygnację z zaspokajania przez Fundusz roszczeń z tytułu:
 - ekwiwalentów za urlop wypoczynkowy,
 - odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia,
 - odszkodowań z tytułu rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia,są to bowiem świadczenia, które pracodawca lub syndyk stosuje fakultatywnie (może, a nie musi),
- 2b) ma na celu rezygnację z zaspokajania przez Fundusz świadczeń z tytułu wynagrodzeń i pokrewnych po dniu niewypłacalności; syndyk nie powinien utrzymywać w zatrudnieniu pracowników jeśli nie ma środków na wynagrodzenia (odprawy Fundusz będzie wypłacał jak najwcześniej); jeśli natomiast syndyk występuje do sądu o zgodę na prowadzenie działalności gospodarczej winien opłacać wynagrodzenia z przychodów z tej działalności, a nie na koszt Funduszu; ponadto wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego będą wypłacane w przypadku gdy urlop przypada na okres, za który Fundusz wypłaca wynagrodzenia,
- 2c) stanowi konsekwencję zmiany 2b),
- 2d) ma na celu skrócenie okresu, za który Fundusz wypłaca odprawy:
 - przed dniem niewypłacalności pracodawcy z 9-ciu do 6-ciu miesięcy,
 - po dniu niewypłacalności pracodawcy z 9-ciu do 4-ch miesięcy,

- co powinno zdyscyplinować pracodawców do nie przeciągania okresu przed niewypłacalnością, a syndyków do nie przeciągania okresu upadłości,
- 3a) jest konsekwencją zmiany 2a),
 - 3b) jest konsekwencją zmiany 2a),
 - 4) skreśla się uprawnienie dla ministrów pracy i finansów do wydłużania okresów i podwyższania wysokości świadczeń,
 - 5) zawiera upoważnienie dla dysponenta Funduszu do przeniesienia upoważnień do umorzeń dochodzenia zwrotu długów na Dyrektora Krajowego Biura Funduszu,
 - 6) oznacza przeniesienie z dochodów do przychodów zwrotów środków Funduszowi, zaliczanie do dochodów od przeterminowanych należności oraz uprawnienie do otrzymywania dotacji budżetowych, na wadliwie zaklasyfikowanie zwrotów zwróciła uwagę NIK w toku posiedzeń komisji sejmowych,
 - 7) oznacza urealnienie kosztów poboru składki przez ZUS, tj. ustalanie kosztu od faktycznych wpływów, a nie przypisu.

Ocena skutków regulacji

ustawy o restrukturyzacji należności publicznoprawnych od przedsiębiorców.

- 1) *Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu oraz sektora publicznego* – uchwalenie ustawy spowoduje wpływ z tytułu opłaty restrukturyzacyjnej w wysokości ok. 1,9 mld zł, przy umorzeniu ok. 12,4 mld zł zaległości podatkowych, z tym, że premia podatkowa wyniesie ok. 1,0 mld zł, co spowoduje obniżenie wpływów budżetowych o tę kwotę.

Wg szacunków przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, w odniesieniu do należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wpływy z opłaty restrukturyzacyjnej wyniosą ok. 1,7 mld zł, przy umorzeniu podstawowej kwoty zaległości ok. 11 mld zł.

- 2) *Wpływ regulacji na rynek pracy* - przedmiotowa ustawa przyczyni się do stworzenia warunków sprzyjających tworzeniu nowych miejsc pracy, co będzie sprzyjało wzrostowi zatrudnienia.
- 3) *Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki* - ustawa będzie preferowała rzetelnych przedsiębiorców, realizujących programy restrukturyzacyjne. Stworzy bodźce do przywrócenia długookresowej zdolności konkurowania zarówno na rynku wewnętrznym, jak i na rynkach zewnętrznych.
- 4) *Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów* - ustawa będzie miała korzystny wpływ na rozwój regionów, szczególnie dotkniętych wysokim bezrobociem.

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sekt. Min. DH/ 7092 /2002/DPE/ar

Warszawa, 23 lipca 2002 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców oraz o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 49), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowny Panie Ministrze

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-156-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Przedłożony projekt ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców oraz o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy ma na celu umorzenie należności publicznoprawnych przedsiębiorstw takich jak np. podatki czy cła.
- II. Projekt ustawy należy ocenić pod kątem zgodności z wspólnotowymi zasadami udzielania pomocy publicznej. Art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE) stanowi, iż wszelka pomoc udzielana przez państwo lub ze źródeł państwowych, która przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw lub niektórych gałęzi produkcji zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem, w zakresie w jakim narusza to wymianę handlową między państwami członkowskimi, jest nie do pogodzenia z regułami wspólnego rynku.
Należy przyjąć, iż udzielenie pomocy publicznej w formie zaproponowanej w opiniowanym projekcie ustawy spowoduje uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw i w efekcie zakłóci konkurencję na rynku.

III. Komisja Europejska, będąca organem nadzorującym udzielanie pomocy publicznej w Unii Europejskiej, dopuszcza wprawdzie udzielanie pomocy publicznej przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej, ale przy spełnieniu licznych warunków. Warunki te są określone w *Wytocznych Wspólnoty w sprawie udzielania pomocy publicznej na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw w trudnej sytuacji* (Dz. Urz. WE nr C 288 z 9.X.1999 r.).

Zgodnie z ww. Wytocznymi rozróżnia się pomoc udzielaną na ratowanie przedsiębiorstwa oraz pomoc przeznaczoną na jego restrukturyzację. Pomoc na ratowanie ma charakter czasowy, a jej udzielenie ma umożliwić opracowanie planu restrukturyzacji lub likwidacji. Restrukturyzacja z kolei jest oparta na wykonalnym, konsekwentnym i dalekosiężnym planie przywrócenia długoterminowej żywotności przedsiębiorstwa. Zwykle składa się z jednego lub kilku spośród następujących etapów:

- reorganizacja i racjonalizacja działalności przedsiębiorstwa na bardziej efektywnych podstawach – na ogół oznacza to zaprzestanie działalności generujących straty,
- restrukturyzacja tych dziedzin działalności, których konkurencyjność można przywrócić,
- zróżnicowanie działalności o nowe – konkurencyjne w długim terminie – dziedziny.

Restrukturyzacji finansowej (w postaci zastrzyków kapitału czy redukcji długów) zwykle musi towarzyszyć restrukturyzacja fizyczna (reorganizacja). Działania restrukturyzacyjne, do których odnoszą się *Wytoczne* nie mogą się ograniczać do pomocy finansowej przeznaczonej na pokrycie strat generowanych przez przedsiębiorstwo, bez prób zaradzenia przyczynom powstawania tych strat.

Udzielenie pomocy publicznej przeznaczonej na restrukturyzację przedsiębiorstwa jest uzależnione od spełnienia m. in. następujących warunków:

- 1) przedstawienie wiarygodnego planu restrukturyzacji,
- 2) zastosowanie środków w celu uniknięcia negatywnego wpływu na konkurencję (np. ograniczenie zdolności produkcyjnych),
- 3) wysokość pomocy jest ograniczona do niezbędnego minimum, koniecznego do wprowadzenia planu restrukturyzacji w życie; beneficjenci pomocy muszą partycypować w kosztach,
- 4) całkowita realizacja planu restrukturyzacji.

W przypadku niektórych sektorów gospodarki stosowane są odrębne regulacje.

IV. Opiniowany projekt ustawy przewiduje, iż restrukturyzacją są objęci przedsiębiorcy o których mowa w przepisach o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy

publicznej dla przedsiębiorców, oraz że przedsiębiorstwo musi przedstawić program restrukturyzacji, którego celem jest poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorcy i stworzenie perspektyw jego rozwoju. Art. 22 ust. 2 projektu przewiduje również wydanie opinii przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o projekcie decyzji o zakończeniu restrukturyzacji. Opinia taka powinna być wydana zgodnie z przepisami o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców.

Należy podkreślić, że aby pomoc publiczna udzielana na podstawie opiniowanego projektu ustawy była zgodna z regułami obowiązującymi w Unii Europejskiej, musi spełniać warunki opisane w punkcie III niniejszej opinii. Spełnienie tych warunków w dużej mierze będzie możliwe, jeśli pomoc publiczna będzie udzielana w oparciu o obowiązujące przepisy o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców. Pożądane byłoby więc zawarcie w projekcie ustawy przepisu gwarantującego jeszcze wyraźniej stosowanie do pomocy publicznej udzielanej na podstawie ww. projektu ustawy przepisów o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców.

- V. W konkluzji stwierdzam, że przedłożony projekt ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców oraz o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej przy założeniu, iż pomoc publiczna udzielana będzie z zachowaniem reguł wynikających z obowiązujących przepisów o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców, które są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Grzegorz Kołodko
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Finansów

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 24 lipca 2002 r.

Cena 1,20 zł + 22% VAT

